

i Overensstemmelse med Grundloven eller over Retfærdighed til alle Sider. Hvorfor Flertallet ikke har kunnet følge Regeringens Lovforslag, staar mig endnu ikke rigtig klart. Saa vidt jeg har set af Betænkningen, og saa vidt jeg kunde opfatte den ærede Ordfører i Gaar, synes der at have været en Stemning oppe for ikke at følge Grundlovens Bud, men derimod at søge at faa Grundlovens Bestemmelser ændrede og ændrede derhen, at man i Stedet for at forøge Folketingskredsens Antal forhøjede Forholdstallet for Indvaanerantallet i de enkelte Kredse. Man erklærede imidlertid umiddelbart efter at have fremsat det Ønske, at man anser den Vej for at være usfarbar, idet man ikke anser det for muligt at faa en saadan Grundlovsændring gennemført. Men samtidig med at erkende dette, fremkommer Flertallet med et Ændringsforslag, som bestemmer, at adskillige af Landets Kredse skulle indeholde et større Indbyggerantal end det Antal, der bestemmes ved Grundloven. Jeg kan ikke se rettere end, at hvis man ikke er i Stand til under den nuværende Grundlovs Bestemmelse at forhøje Forholdstallet for Valgkredsens Indbyggerantal over hele Landet uden at komme i Strid med Grundloven, vil man heller ikke kunne forøge enkeltes Kredses Indbyggerantal i enkelte Dele af Landet uden at komme i Strid med Grundloven. Jeg kan altsaa ikke indse andet end, at den Vej, Flertallet har betraadt, er lige saa usfarbar som den Vej, det ønskede at betrede, nemlig at faa gennemført en Grundlovsforandring.

De Betæneligheder, som den ærede Ordfører fremsatte i Gaar imod at faa Kredsenes Antal forøget til det Tal, som indeholdes i Regeringens Forslag, forekomme mig at være lidet begrundede. Den ene af disse Betæneligheder var, at man ved at faa et saa stort Folketing udsatte sig for, at Folketingets Ansæelse vilde aftage. Jeg forstaar ikke, hvad der er Grunden til denne Opfattelse. Jeg vil minde om, at i 1849, da Grundloven blev givet, indeholdt den en Bestemmelse om, at der skulde vælges een Repræsentant for hver 14,000 Indbyggere, og den Gang gik den danske Befolkning fra Gnevældens Former over til den fri Forsfatning og var saaledes ikke paa noget som helst Omraade, hvad man talder politisk moden. Der er siden den Tid gaaet 45 Aar; den danske Befolkning har taget meget levende Del i den politiske Virksomhed, særlig i de sidste 20 Aar, og efter hvad selv den ærede Ordfører erkendte i Gaar, er den almindelige Oplysning og Dannelse stegen betydelig i Løbet af denne Aarrække, og dog

nærer man nu Frygt for, at Folketinget skal tabe i Ansæelse, hvis man vælger een Repræsentant for hver 16,000 Mennesker. Det forekommer mig ikke, at der er fremsat noget, der begrundet denne Frygt, og det forekommer mig heller ikke, at Frygten for dette store Folketing bør staa hindrende i Vejen for, at Grundlovens Bestemmelse bliver oplyst paa dette Punkt. Jeg ved ikke, om Grunden til denne Modstand mod at gaa til Opfyldelsen af Grundlovens Bestemmelse skulde ligge deri, at den Del af Befolkningen, de Klasser, som skulde høste godt af, at den Ret, der har bestaaet i saa mange Aar, særlig i Kjøbenhavn, blev hævet, væsentlig er sammensat af den kjøbenhavnske Mellemstand og Arbejderstand. Det vil blive dem, der faa Fordel af, at Grundlovens Bud paa dette Omraade bliver fulgt. Men hvis det er Frygten for dette, der gør sig gældende, tror jeg, at denne Frygt er overflødig. Den ærede Ordfører nævnte i Gaar adskillige Egenstaber, som han mente, en Folketingsmand burde være i Besiddelse af, naar han skulde gøre god Gjeldst som Lovgiver; og jeg kan være enig med den ærede Ordfører i, at det er særdeles heldigt, at en Folketingsrepræsentant er i Besiddelse af stor Lærdom, stor Dydighed og Intelligens, og at det kan være meget heldigt for det Folketing, som har saadanne dygtige Medlemmer. Men der er en anden Egenstabs, som et Folketing ogsaa skulde være i Besiddelse af, og som jeg sætter meget højt, og det er den, at det til enhver Tid indeholder saadanne Repræsentanter, at det er et tro Spejlbillede af de Forhold, som ere til Stede i de forskellige Samsundsklasser. Og jeg tror nu, at saaledes som Folketinget har været sammensat indtil for nogle faa Aar tilbage, har det ikke været et saadant tro Spejlbillede af Tilstandene omkring i Landets Samsundsklasser. Det har væsentlig været Landbostanden og Embedsstanden, der hidtil have været repræsenterede i det danske Folketing, hvorimod den store Mellemstand, de næringsdrivende og den store Arbejderstand, indtil for faa Aar siden har været saa godt som udelukket. Og se vi paa Frugterne af Lovgivningsarbejdet, se vi, at netop disse Stænders Interesser, særlig Arbejderstandens, have været ladte ude af Betragtning. Først den Gang, de fik deres egne Repræsentanter i Folketinget, først den Gang, Arbejderne adskillige Gange havde banket paa Lovgivningsmagtens Dør og frembaaret deres Ønsker om, hvad de kunde ønske at faa udrettet paa deres Omraade, først den Gang blev der udrettet noget for Arbejderne. Da kastede Lovgivningsmagten